

รายละเอียดของรายวิชา

รายวิชา กฎหมายและระเบียบการบินพลเรือนธุรกิจการบิน
Civil Aviation Laws and Regulations in Airline Business

รหัสวิชา 3572411

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการบิน

โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

สารบัญ

		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	3
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	4
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	4
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา	5
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	7
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	10
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	11

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา   มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
คณะ   โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
3572411   กฎหมายและระเบียบการบินพลเรือน
Civil Aviation Laws and Regulations in Airline Business
2. จำนวนหน่วยกิต
3 หน่วยกิต 3(3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
3.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการบิน
3.2 เป็นรายวิชาเฉพาะบังคับ กลุ่มวิชาธุรกิจการบิน
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา: อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
อาจารย์ผู้สอน: อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์ ตอนเรียน A1
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ชั้นปีที่ 2
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาล่าสุด
2 พฤศจิกายน 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจความเป็นมาของกฎหมายและระเบียบการบินพลเรือน
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจกรอบกฎหมายทางการบิน
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในโครงสร้างของกฎหมายที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบิน
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ข้อบังคับ ประกาศกรมการขนส่งทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแต่ละประเภทได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

บุคลากรทางด้านอุตสาหกรรมการบินจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดทางการบินในแต่ละระดับแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความสำคัญในการที่ไปเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบินหรือธุรกิจการบิน กฎหมายทางการบินมีทั้งระดับสากล ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เช่น อนุสัญญาชิคาโก 1944 ถือเป็นระดับสากลที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันของประเทศต่างๆ ที่มองเห็นความสำคัญของการบินพลเรือน โดยมีองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization) เป็นองค์กรที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามอนุสัญญา และเพื่อเป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันนั้น แต่ละประเทศจะบัญญัติกฎหมายทางการบิน เพื่อใช้กำกับกับการดำเนินอุตสาหกรรมการบินในประเทศของตน เช่น ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 เป็นแม่บททางการควบคุมอุตสาหกรรมการบิน

โดยมีกรรมการบินพลเรือน ทำหน้าที่กำกับดูแลผู้ที่อยู่ในธุรกิจทางการบิน จะต้องมีรู้ทางด้านกฎหมายการบิน และ ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อนำพาองค์กรให้มีความก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาพื้นฐานของกฎหมายและระเบียบการบินพลเรือนทั้งในระดับสากลและระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการบิน ได้แก่ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ตลอดจนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ การบังคับใช้และการกำกับดูแลจากหน่วยงานของรัฐ การเสนอแนะ การประกันภัย และกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง

Study basic of international and local civil aviation laws and regulations for airline business such as ICAO, CAAT including regulation, legislation, federal monitoring, recommendations insurances and case study related

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย การฝึก	สอนเสริม	ปฏิบัติ/งานภาคสนาม ฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง	ไม่มี	ไม่มี	90 ชั่วโมง / ภาค การศึกษา

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

อาจารย์ผู้สอนกำหนดวัน และ เวลาในการให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่ผู้เรียนสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง โดยมีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบในห้องเรียน

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- (1) มีความซื่อสัตย์สุจริตและสามารถจัดการปัญหาความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (2) มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพและแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ
- (3) มีความรับผิดชอบในหน้าที่ เป็นสมาชิกที่ดีและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนา มีภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น
- (4) มีวินัยในการทำงาน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม

1.2 วิธีการสอน

จัดการเรียนการสอนโดยการบรรยาย และใช้กระบวนการกลุ่ม

- กำหนดประเด็นที่เป็นเรื่องน่าสนใจในขณะนั้น ให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้า เพื่อทำรายงาน และอภิปรายกลุ่ม ฝึกสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกอื่น ๆ ทั้งในด้าน ภาษา ท่าทาง บุคลิกภาพ ฯลฯ

- สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม โดยการพูดคุยกับนักศึกษาและยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง เน้นความรับผิดชอบต่องาน วินัย จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในกลุ่ม ความถ่อมตนและความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน

1 วิธีการประเมินผล

ประเมินจาก

- พฤติกรรมการเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด
- การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มและการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน
- การนำเสนอรายงาน

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

○ (1) มีความรู้ในสาขาวิชาธุรกิจการบิน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างกว้างขวาง เป็นระบบ เป็นสากล และทันสมัยต่อสถานการณ์โลก

● (2) มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

○ (3) มีความรู้กระบวนการและเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา และต่อยอดองค์ความรู้ในงานอาชีพ

2.2 วิธีการสอน

- บรรยายและอธิบายเนื้อหาโดยใช้สื่อ Power Point ประกอบการบรรยายโดยให้นักศึกษาร่วมอภิปรายในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้

- มอบหมายงานกลุ่ม ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นำเสนอและอภิปรายในชั้นเรียน

2.3 วิธีการประเมินผล

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน และการส่งงานที่มอบหมาย การแสดงความคิดเห็น

- ประเมินผลการเรียนจากแบบฝึกปฏิบัติ กิจกรรมประจำทเรียน และจากการทำรายงาน

- การนำเสนอรายงาน

- สอบกลางภาค สอบปลายภาค

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

○ (1) มีความสามารถประมวลและศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและความขัดแย้ง ตลอดจนหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก

○ (2) มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ไปใช้ประโยชน์ในการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม และการปฏิบัติงานจริงตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

● (3) มีความสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภาคธุรกิจและจากศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3.2 วิธีการสอน

- การบรรยาย และอธิบาย

- การฝึกทักษะด้านต่างๆโดยใช้การแสดงความคิดเห็น

- การมอบหมายงาน ให้นักศึกษาทำรายงาน นำเสนอรายงาน และอภิปรายกลุ่ม โดยใช้ความรู้ในวิชานี้ไปสังเกต วิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล

3.3 วิธีการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนในการแสดงความคิดเห็น

- ประเมินจากการรูปล่มรายงานที่นักศึกษานำเสนอ

- ประเมินการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
- สอบกลางภาคและปลายภาคโดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์และการประยุกต์ความรู้ที่ศึกษา และสภาพเนื้อหาในบทเรียนที่ได้ศึกษา

4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

○ (1) มีความสามารถในการปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตน ในกลุ่มงานได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหาในกลุ่ม

○ (2) มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่องและตรงตาม มาตรฐานสากล

4.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล ส่งเสริมให้ค้นคว้าด้วยตนเอง

4.3 วิธีการประเมินผล

- ติดตามความก้าวหน้าของการทำงาน
- สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
- การนำเสนอรายงาน

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

○ (1) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

○ (2) มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์และวัฒนธรรม

○ (3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร รู้จักเลือกรูปแบบของการนำเสนอ ที่เหมาะสมสำหรับเรื่อง และผู้ฟังที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

○ (4) มีความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวล การแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนเสริม และทำรายงานโดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- มอบหมายให้นำเสนองานในชั้นเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินการทำรายงาน และการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

หมวด 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ	หัวข้อ	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน	สื่อการสอน	ผู้สอน
1	- แนะนำรายวิชา - อธิบายวัตถุประสงค์การ เรียนรู้ - อธิบายแนวการสอน - ชี้แจงเกณฑ์การวัดและ ประเมินผล	3	- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
2	ระบบการกำกับดูแลกิจการ ขนส่งทางอากาศ - ความเป็นมาของกฎหมาย การบิน - กฎหมายเอกชน - กฎหมายมหาชน - กฎหมายระหว่างประเทศ - อนุสัญญาและตราสาร		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
3	กฎหมายอากาศระหว่าง ประเทศ ภาคหนึ่ง กฎหมายอากาศ ระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง หมวดหนึ่ง-หลักการทั่วไปและ สิทธิการบิน		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
4	อนุสัญญาปารีส 1914 อนุสัญญาฮาบาเนา 1928		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
5	อนุสัญญาชิคาโก 1944 ภาค 1 –การเดินอากาศ หมวด1		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์

	หลักการทั่วไปและการใช้ อนุสัญญานี้ หมวด2 การบินเหนืออาณาเขตของรัฐ ผู้ทำสัญญา				
6	เสรีภาพทางอากาศ หมวด3 สัญชาติของอากาศยาน หมวด4 กระบวนการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การเดินทางอากาศ		- บรรยาย -กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
7	หมวด5 เงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติตาม เกี่ยวกับอากาศยาน หมวด6 มาตรฐานระหว่างประเทศและ วิธีปฏิบัติที่แนะนำ		- บรรยาย -กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
๘	ภาค2 องค์การการบินระหว่าง ประเทศ หมวด7 องค์การ หมวด8 สมัชชา หมวด9 คณะมนตรี หมวด10 คณะกรรมการ การเดินทางอากาศ หมวด11 เจ้าหน้าที่ หมวด12 การเงิน		- บรรยาย -กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
9	IATA ภาค๓ การขนส่งทางอากาศ ระหว่างประเทศ ภาค4 บทบัญญัติสุดท้าย		- บรรยาย -กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
10	ความตกลงว่าด้วยการขนส่ง ทางอากาศระหว่างประเทศ ความตกลงว่าด้วยบริการ เดินทางอากาศระหว่างประเทศ ผ่านแดน		- บรรยาย -กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์

11	พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
12	พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
13	ข้อบังคับของทบวงการบินพลเรือนของสหรัฐอเมริกา		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
14	ข้อกำหนดขององค์การความปลอดภัยทางการบินยุโรป ข้อกำหนดขององค์การความปลอดภัยทางการบินของประเทศต่างๆ		- บรรยาย - กิจกรรมกลุ่ม	- เอกสาร ประกอบการ สอน - PowerPoint	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
15	ทบทวนบทเรียน		- บรรยาย	- บรรยาย	อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์
15	สอบปลายภาคเรียน				อาจารย์ อาจารย์สุรพิน สุประดิษฐ์

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

อ.สุรพิน สุประดิษฐ์. เอกสารประกอบการสอนรหัสวิชา 3572411 กฎหมายและระเบียบการบินพลเรือน

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กฎหมายอากาศระหว่างประเทศ

คำนำ โดย นายสุพจน์ คำภีระ อธิบดีกรมการบินพาณิชย์

คำนิยม โดย ศาสตราจารย์ ดร. อรุณ ภาณุพงศ์

คำนิยม โดย Professor Dr. Michael Milde (ไม่มีคำแปล)

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ <http://www.icao.int/>

เว็บไซต์ <http://www.aviation.go.th/>

เว็บไซต์ <http://www.faa.gov/>

เว็บไซต์ <http://www.easa.europa.eu>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ จัดทำโดย

- การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

มีการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน โดยใช้ผลการเรียนและการทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้อ

3. การปรับปรุงการสอน

นำที่ได้จากการประเมินการสอนในข้อ 2 มาปรับปรุงการสอนโดยสัมมนาการจัดการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ระหว่างการเรียนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้รายวิชา โดยสอบถามนักศึกษา พิจารณาจากผลการทดสอบ

ตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดย

ตรวจสอบข้อสอบ รายงาน และเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบประเมินมาใช้ปรับปรุงแผนการสอน

นำผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทุกปี